

مرکل: بحران سوریه بدون ایران روسیه و ترکیه حل نمی شود

صدراعظم آلمان تاکید کرد: «جنگ سوریه بدون حضور روسیه، ترکیه، ایران و دیگر قدرتهای منطقه‌ای حل و فصل نخواهد شد.»

به گزارش ایسنا، آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان روز چهارشنبه در پارلمان این کشور درباره بحران کنونی در سوریه، گفت: «درگیری‌ها در سوریه گسترده‌تر شده است و نمی‌تواند بدون مشارکت روسیه، ترکیه، ایران، اروپا و دیگر قدرتهای منطقه‌ای حل شود.» مرکل ادامه داد: «جنگ داخلی سوریه و مبارزه با تروریسم به یک مناقشه منطقه‌ای بزرگ تبدیل شده است که تنها می‌تواند با مشارکت قدرتهای منطقه شامل روسیه، ترکیه، ایران، عربستان، اردن و به علاوه اروپا پایان یابد.»

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به خروج امریکا از توافق هسته‌ای با ایران، گفت که اگرچه این توافق ایده‌آل نیست، کنار گذاشتن آن اشتباه است. صدراعظم آلمان تصریح کرد: «این توافق کامل نیست اما همان‌گونه که از آنس بین‌المللی انرژی اتمی تایید می‌کند، ایران به آن پایبند بوده و به تمام تعهداتش در این توافق عمل می‌کند. این توافق به‌طور یکپارچه در شورای امنیت سازمان ملل به تصویب رسید از همین رو ما انگلیس، فرانسه و آلمان به همراه دیگر اعضای اتحادیه اروپا بر این باوریم که لغو توافق در این شرایط اشتباه است.»

مرکل با بیان اینکه در شرایط کنونی مشکلاتی در روابط امریکا و اروپا وجود دارد، گفت: «مشارکت در انتتلاف اتحادیه اروپا و ناتو برای امنیت آلمان حیاتی است، در نتیجه با وجود همه اختلاف‌ها و مشکلاتی که این روزها گرفتار روابط دو سوی اقیانوس اطلس شده است، اما حفظ این مشارکت اهمیت بسیار دارد و تغییری نخواهد کرد. هر چند روابط دو سوی اقیانوس اطلس باید در اختلافات در این روزها غلبه کند که در صدر آنها موضوع خروج امریکا از توافق هسته‌ای با ایران قرار دارد.»

ادامه از صفحه اول

شاخص‌های جدید انتخابات عراق

از سویی دیگر سیاست‌های ایران در خصوص انتخابات عراق را باید مقداری واقع‌بینانه‌تر و با یک چشم‌انداز کلان‌تر مورد ارزیابی قرار داد.

برای ایران بسیار مهم است که مردم عراق وارد روند سیاسی برای تعیین سرنوشت‌شان شوند و این بسیار مثبت است. اینکه احزاب وزن کشی شوند و وزن سیاسی هر کدام روشن شود بسیار پر اهمیت است. برای ایران مهم این است که یک دیکتاتوری در عراق شکل نگیرد که منجر به آن شود که از آن علیه همسایگان سوءاستفاده شود، به مانند اتفاقی که در دوره صدام علیه ایران یا کویت رخ داد.

براین شرایط اگر به سمت ایجاد دیکتاتوری حرکت کند قطعاً به نفع ایران نیست. اما در طرف مقابل اگر همه احزاب در انتخابات مشارکت داشته باشند به نفع جمهوری اسلامی است. اما اینکه تعیین‌کننده در اتخاذ سیاست‌های کلی و انتخاب دولت آینده چه کسانی خواهند بود باید گفت که هیچ‌یک از ائتلاف‌ها به نتایجی تعیین‌کننده نیستند و این یک مصداق تنوع و تکثر گرایی در عراق است.

اگر یک حزب و یگ گروه نخواهند تعیین‌کننده دولت عراق باشند، شرایط به سمت مسیر دیگری سوق پیدا می‌کند. تا وقتی که هیچ‌یک از این ائتلاف‌ها نه آقای صدر، نه عبادی، نه مالکی، نه عامری، نه حکیم و نه علای به نتایجی نتوانند یک دولت تشکیل دهند به این معنی است که باید همه گروه‌ها در نهایت حضور داشته باشند. از همین رو وزن هر یک از این گروه‌ها در مذاکرات سران این ائتلاف‌ها برای تشکیل دولت در نهایت تعیین خواهد شد.

اینکه برخی از رسانه‌های عرب‌زبان در اردن، عربستان و امارات روی پیروزی یا به دست آوردن اکثریت نسبی او توسط ائتلاف آقای صدر به عنوان یک گرایش ضد ایرانی نگاه می‌کنند، با این تحلیل مخالف هستم، به دلیل اینکه هیچ‌یک از این احزاب و گروه‌ها حزب بعث نخواهند شد.

اگر عربستان هم هزینه کرده باشد و در تضعیف آرای برخی از این نامزد نقش ایفا کرده باشد، باید یادمان باشد که هیچ‌یک از ائتلاف‌ها به نتایجی قادر به تشکیل دولت نخواهند بود و ناگزیر به آن هستند که با همکاری دسته‌جمعی، دولت آینده را شکل دهند.

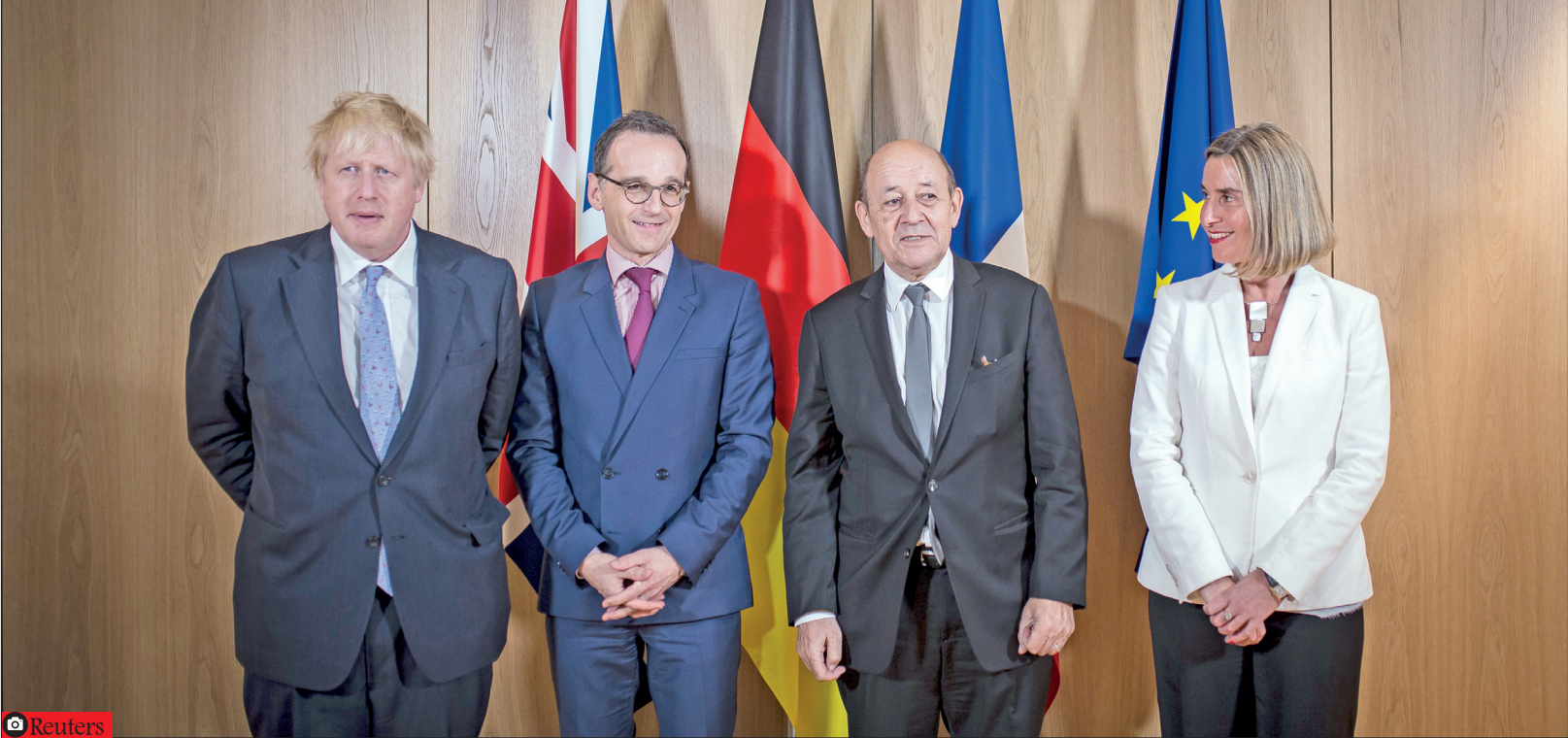
حتماً آقای صدر خود و جریانش را در اختیار امریکا قرار نخواهد داد و این برای عراق و آینده این کشور بسیار مهم است. از سوی دیگر برای تشکیل دولت آینده به نظر می‌رسد که احزاب کرد کمان‌نقش ایفا خواهند کرد، به دلیل اینکه احزاب کرد در پارلمان همواره در روند سیاسی عراق تعیین‌کننده و تاثیر گذار خواهند بود.

دیپلماسی

گزارش روز

ماموریت سخت اروپا برای حفظ توافق هسته‌ای با ایران آغاز شد

نه بسیار نزدیک به ایران، نه چندان دور از واشنگتن

سارا معصومی

«برجام در بخش مراقبت‌های ویژه، برجام کار وصلت اروپا و امریکا را به طلاق عاطفی کشاند، اروپا از امریکا راضی نیست اما جدایی هم ممکن نیست، اروپا تلاش می‌کند برجام را زنده نگاه دارد، موضع اروپا درباره برجام، امریکا را ناامید کرد، اروپا عصای موسی برای مقابله با تحریم‌های امریکا را ندارد، درباره رابطه امریکا با اروپا و شکاف به وجود آمده در آن براتر برجام، خیابانی نمی‌کنیم»، کار توافق هسته‌ای ایران با ۵+۱ که از یک هفته قبل به ۴+۱ تبدیل شده به زان استعاره و ایهام‌های ادبی کشانده شده است. بیش از ۴ سال است که خبرنگاران و تحلیلگران مسائل ایران درباره توافق هسته‌ای با تهران می‌نویسند و دیگر از گنجینه واژگان بی‌شمار برای گزارش آنچه در پشت درهای بسته مذاکراتی می‌گذرد، خبری نیست. کلمات ممکن استفاده شده‌اند و کار به تکرار کلمات هم در گزارش دیپلمات‌ها به افکار عمومی و هم در نوشتار خبرنگاران کشیده شده‌است.

«شامگاه سه‌شنبه ۱۵ ماه مه درست ۷ شبانه‌روز پس از زمانی که دونالد ترامپ، رییس‌جمهور ایالات متحده تصمیم خود مبنی بر توقف حضور امریکا در توافق هسته‌ای با ایران را اعلام کرد، چهار وزیر خارجه به اضافه هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا در بروکسل گردهم جمع شدند تا اعلام کنند تصمیم رییس‌جمهور امریکا قطعاً روند ادامه برجام را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده اما اراده سیاسی اعضای باقیمانده در توافق هسته‌ای، تضمین تداوم اجرای آن است. محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران می‌گوید آنچه در بروکسل اتفاق افتاد، شروعی خوب و فوی بود و به تهیه فهرستی از کارهایی که اروپا باید انجام دهد تا منافع ایران از برجام تأمین شود، منتهی شد. معمار ایرانی توافق هسته‌ای با ۵+۱ مصوب وحای ۲۰۱۵، ماحصل اجلاس بروکسل را پیام سیاسی اولی‌اش بود. سوی اعضای باقیمانده در توافق هسته‌ای برای جداگانه داشتن آن از سایر موضوعات و اراده برای تداوم اجرای آن می‌داند. سکاندار دستگاه دیپلماسی ایران نه‌به‌فراجم گفت‌وگوها با اروپا خوش‌بین است و نه‌چندان بدبین بلکه تاکید دارد راینزنی‌ها در دو سطح کارشناسی و وزیر برای بررسی جزئیات و کلیات توافق‌های جدید در چند هفته آتی ادامه پیدا خواهد کرد و تصمیم نهایی بر پای‌باقی ماندن ناماندن تهران در توافق با مسوولان ارشد نظام خواهد بود.

از آن‌سوی میدان فدریکا موگرتی، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از توضیح چارچوب کاری ایران با ۴+۱ در چند هفته آتی خسته نمی‌شود. موگرتی در ۴۸ ساعت گذشته بارها برای گفت‌و با خبرنگاران پیشقدم شد و هر بار از اراده اروپا برای حفظ توافق هسته‌ای سخن می‌گوید اما در میدان عمل اروپایی‌ها باید ابرای مازی مستقلی بیابند تا در سایه آن کشورهای اروپایی برای

پنجشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۷، اول‌رمضان ۱۳۹۷، ۱۷، ۲۰۱۸، سال پانزدهم، شماره ۴۰۹۰

siasat@etemadnewspaper.ir

نگاه روز

سه نکته محرز در مورد برجام

به گزارش «عتماد» روزنامه‌های اصلوگرا بعد از خروج امریکا از برجام، به‌طور متوسط روزانه ۱۹ تیتیر علیه دولت روحانی زده‌اند. اما با وجود افزایش دشمنی مخالفان داخلی برجام و صرفنظر از اینکه سرنوشت مذاکرات با ۴+۱

کوروش احمدی

برای حفظ برجام چه خواهد شد، سه نکته در مورد برجام محرز است:

۱- به‌رغم انتقادات غیر کارشناسانه و غیرمنصفانه جاری از برجام، هیچ شکی در مورد درستی مسیری که طی چهار، پنج سال گذشته در رابطه با برجام پیموده‌ایم، نباید داشت. برجام در دقیقه نود و با بهره‌گیری شایسته از گنوده شدن پنجره‌ای بی‌سابقه در امریکا امکان توقف اجرای تحریم‌های ظالمانه را داد. از آن پنجره هر چند با تاخیر و ناقص، اما سرانجام قبل از فوت کامل وقت استفاده شد. بر اثر این توافق تحریم‌های ظالمانه که حلقه آنها بر گردن اقتصاد کشور در حال فشرده‌تر شدن بوده، متوقف و گشایشی در روابط اقتصادی و سیاسی ایران با کشورهای جهان حاصل شد. اما این گشایش نتوانست جامع‌وفاگیر باشد، چرا که تنها به یک حوزه، یعنی حوزه هسته‌ای، محدود ماند و گشایشی در روابط اقتصادی ایران و امریکا نیز حاصل نشده، لذا، تنش در دیگر حوزه‌ها تداوم یافت. با این حال، اگر همین توافق محدود حاصل نمی‌شد، مطابق سیر امور، صدور نفت ایران که به یک میلیون بشکه کاهش یافته بود، می‌توانست ظرف دو، سه سال به صفر برسد؛ در حالی که طبق آخرین آمار، در آوریل گذشته صادرات نفت خام و معینات گازی ما به رقم ۲/۸۷ میلیون بشکه در روز رسید. برجام موجب آزادی سیرده‌ها و دسترسی به درآمدهای حاصل از صادرات ایران نزد بانک‌های خارجی شد. رفع تحریم‌های بخشی در حوزه‌های کشتی‌رانی، بیمه، فلزات و... و آغاز روند عادی‌سازی روابط ایران با جهان وزنه‌هایی را که تحریم‌های هسته‌ای به پای اقتصاد ایران بسته بودند، باز کرد.

۲- برخورد آنان که شرایط امروز را به مبنایی برای انتقاد از اصل برجام تبدیل کرده‌اند، کملاً غیر کارشناسانه و غیرمنصفانه است. فراز و نشیب در سیاست داخلی امریکا هرگز بر کسی پوشیده نبوده است. همگی نامه ۴۷ سناتور امریکایی به رهبری و تهدید به اینکه رییس‌جمهور آتی در گزار «یک چرخش قلم» برجام را لغو خواهد کرد، را به یاد داریم. اکنون آیا انتقاد مخالفان داخلی برجام به‌ظرف این است که چرا امتاع روی کار آمدن ترامپ نشده است؟

به یاد ندارند که برخی از بین خودشان مشتاق پیروزی ترامپ به اصطلاح «هل معامله» بگلیتوتن بودند؟ اگر چه دشمنی دولت ترامپ روند عادی‌سازی روابط اقتصادی ایران با جهان را کند کرده اما هر تلاشی برای تسری دادن این دشمنی و اختلافات ناشی از آن به اصل برجام یا در سر ناگاهی است یا ناشی از اغراض خاص. به‌ویژه در شرایطی که می‌دانیم منشأ دشمنی‌های این رییس‌جمهور پوپولیسیت چیست، البته تبلیغات مخالفان داخلی برجام قبل از ترامپ نیز به دور از منطق و انصاف بود. هر مشکل اقتصادی با منشأ داخلی را به علم‌په برای تاکار آمدنمانندن برجام تبدیل کردند در شرایطی که لازمه‌مسئله برانقاد سیاسی است، اروپا به‌بدیل سیاستی است، آنها هیچگاه نگفتند که اگر خود سکندرابودند، بریتانیا، امانوئیل ماکرون رییس‌جمهور فرانسه و آنگلا مرکل صدراعظم آلمان در ۱۵ ماه گذشته از دولت ترامپ به چشم دیده‌اند که چگونه رییس‌جمهور امریکا اهمیتی اندک برای رابطه با اروپا قائل است اما هم‌زمان به دنبال راهی برای حفظ رابطه حداقلی با متحد قدیمی خود هستند. در حالی که سه کشور اروپایی با نظارت اتحادیه اروپا، مذاکره مجدد با ایران را آغاز کرده‌اند تا در نتیجه آن به نقشه راهی برای ادامه برجام برسند اما حقیقت آن است که اروپا بساری تأمین بخش قابل توجهی از امنیت خود به امریکا وابسته است و هم‌زمان راضی کردن هر ۲۸ عضو گذشته از عمرش با اجرائی کردن شعار امریکا اول است و بسط نگاه یکجانبه‌گرایی در مسائل بین‌المللی به قدر رویکردهای ضدایرانی تیم ترامپ به خصوص پس از حضور جان بولتون در پست مشاور امنیت ملی در کاخ سفید است. از سوی دیگر هر چند اروپایی‌ها با ایستادن در کنار ایران در بروکسل عزم خود را برای نتفیک مساله هسته‌ای از سایر اختلاف‌ها به تهران به نمایان گذاشتند اما به نظر می‌رسد که در میان اروپایی‌ها نیز کشورهای مانند فرانسه و بریتانیا به دنبال کشف این پرسش هستند که تا کجا می‌توانند با ایران در سایر حوزه‌های مورد اختلاف مانند فعالیت‌های منطقه‌ای، آزمایش‌های

تجارت با غیر اروپایی‌ها تنها به قوانین اتحادیه به مراجعه کنند و ترسی از قوانین تحریمی امریکا نداشته باشند.

ایهام اروپا در باره نیت امریکا

مذاکرات ایران و ۴+۱ که در دو سطح کارشناسی و وزیرا از روز سه‌شنبه در بروکسل رسماً آغاز شد دارای جدول زمان‌بندی محدود است و به نظر می‌رسد که در بهترین حالت تیم مذاکراتی ایران باید تا دو ماه دیگر نتیجه راینزنی‌ها را به مقام‌های عالی‌رتبه نظام برای اخذ تصمیم نهایی گزارش دهد. گزارنی‌ای که در اظهارات موگرتی درباره سخت بودن مسیر پیش‌رو به چشم می‌خورد در محافل بسته رهبران اروپایی نیز زبان به‌زبان می‌چرخد. رپرتیز در این باره می‌نویسد: بسیاری از دیپلمات‌های اروپایی در زمزمه‌های خصوصی اعتراف می‌کنند که شک دارند برجام تواند از سایه بازمگت تحریم‌های ثانویه سر سالم بیرون آورد. با این وجود اروپایی‌ها تمام تلاش خود را به‌کار گرفته‌اند چرا که رییس‌جمهور ایران شرطی

باقی ماندن تهران در توافق را، منتفع‌شدن از فواید اقتصادی آن دانسته است. هم‌زمان بسیاری از تحلیلگران موافق برجام تاکید دارند که برجام حدا از آنکه توافقی هسته‌ای است مانع از بروز جنگی دیگر در منطقه شده است. در حالی که وزیر خارجه ایران می‌گوید راینزنی‌ها تا دو هفته دیگر ادامه دارد، اروپایی‌ها می‌گویند به‌زمان بیشتری برای درک مواضع امریکادر قبال همراهی اروپا با ایران نیاز دارند. در حال حاضر اروپایی‌ها

نمی‌دانند که برنامه ترامپ برای ایران در دو سال‌وآندی باقیمانده از دوره ریاست‌جمهوری‌اش چیست؟ نیت دیپلمات‌ فرانسوی به‌شرط عدم افشای نام خود در این باره می‌گویند یکی از سوال‌هایی که واشنگتن باید به آن پاسخ بدهد این است که هدف نهایی آنها از سرخگیری بر ایران چیست؟ آیا غایت نهایی ترک کامل بر نامه‌هسته‌ای توسط تهران است یا تغییر رژیم؟ پاریس بنفشد نگردن رویکردهای ضدایرانی تیم ترامپ به خصوص پس از حضور جان بولتون در پست مشاور امنیت ملی در کاخ سفید است. از سوی دیگر هر چند اروپایی‌ها با ایستادن در کنار ایران در بروکسل عزم خود را برای نتفیک مساله هسته‌ای از سایر اختلاف‌ها به تهران به نمایان گذاشتند اما به نظر می‌رسد که در میان اروپایی‌ها نیز کشورهای مانند فرانسه و بریتانیا به دنبال کشف این پرسش هستند که تا کجا می‌توانند با ایران در سایر حوزه‌های مورد اختلاف مانند فعالیت‌های منطقه‌ای، آزمایش‌های

تجارت با غیر اروپایی‌ها تنها به قوانین اتحادیه به مراجعه کنند و ترسی از قوانین تحریمی امریکا نداشته باشند.

جدال امیدو یاس

هم‌زمان با آغاز جنگ تحریم‌هایمان اروپا و امریکا، جنگ رسانه‌ها نیز آغاز شده است. کمتر از ۲۴ ساعت مذاکره ایران با اتحادیه اروپا، ایران با تروییکای اروپایی و سه کشور اروپایی با مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در رسانه‌های متفاوت با تیرهای متفاوت بازتاب پیدا کرد. برخی مانند رپرتیز ترجیح دادند تیتیر گزارش را از بریده‌هایی از سخنان موگرتی انتخاب کنند و تاکید کردند که اروپا در این مرحله به ایران ضمانتی نداد. برخی نیز بر اهمیت سیاسی صفا‌آرایی اروپا و ایران در کنار هم و مقابل امریکا تاکید کردند. دونالد ترامپ وعده داده که نه تنها تحریم‌های هسته‌ای ایران را خواهد

گرداند بلکه در مسیر تشدید تحریم‌های بیشتر نیز قرار خواهد گرفت. در چنین شرایطی آنچه برای ایران از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است در جریان باقی ماندن فروش نفت است به انضمام رونق یافتن فضای سرمایه‌گذاری در ایران. رسانه‌های مانند پالیتیکو ترجیح داد در تحلیل مذاکرات بروکسل، نیمه بر لیوان را ببیند و در نوشتاری به بسط این نکته پرداخته که با وجود خروج امریکا از توافق هسته‌ای با ایران، اتحادیه اروپا عقب‌نشینی نکرده است. در بخش‌هایی از این گزارش

بر جمالات موگرتی درباره تلاش برای رسیدن به راهکار‌های عملی تمرکز شده و در نقل‌قولی از وی نوشته شده: ما از راه‌حلهایی برای زنده نگاه داشتن برجام سخن می‌گوییم. سیاستمداران اروپایی به رسیدن به چارچوبی برای حفظ توافق هسته‌ای با ایران بدون امریکا امیدوار هستند اما گفته‌پیداست که تصمیم برجامی ترامپ تاجران و بازرگانان اروپایی را ترسانده است. در چنین شرایطی دولت‌های اروپایی دو وظیفه خطیر بر‌دوش دارند: ۱- نگاه داشتن تهران در برجام با رایبه تضمین و مشوق‌های لازم ۲- ایمن‌سازی رابطه تجاری و اقتصادی با تهران برای کمپانی‌ها، بانک‌ها و شرکت‌های اروپایی. هر چند که مقام‌های اقتصادی برخی کشورها مانند فرانسه از عزم خود برای مقابله با تحریم‌های فرانسوزمینی سخن می‌گویند اما در میدان عمل اروپایی‌ها باید ابرای مازی مستقلی بیابند تا در سایه آن کشورهای اروپایی برای

فدریکا موگرتی، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا: برجام در بخش مراقبت‌های ویژه است

در فضای بسیار دشواری کار می‌کنیم. این نکته‌ای است که مردم اروپا می‌دانند، مردم ایران می‌دانند، رهبری کشورهای ما می‌دانند. بعد از اینکه هفته گذشته همین موقع، در پایان هفته، از بیانیه رییس‌جمهور ادونالد ترامپ مطلع شدیم، فضای دشواری شکل گرفته است.

تلاش می‌کنیم که در دو سال‌وآندی که در دست‌وآورد ما هست، تمام آن اقداماتی که کمک‌کنند از محقق شدن آن اهداف اطلمینان پیام، آغاز کرده‌ایم. ممکن است نتوانم درباره برنامه ضمانت‌های حقوقی یا اقتصادی صحبت کنم، اما می‌توانم درباره کار جدی، مصمم و متعهد از سوی طرف اروپایی و همچنین طرف ایرانی برای حفظ تعهدات مان صحبت کنم. ما به هیچ‌وجه درباره افزون‌ضمیمه یا اصلاح توافق صحبت نمی‌کنیم. درباره ایجاد اقدامات مشخص و راهکار‌های عملی مشخص برای پرداختن به این موضوعات صحبت می‌کنیم که می‌توانند بسته به

^[1] به‌رغم خروج ترامپ از برجام، اکنون موقعیت

^[2] به‌رغم خروج ترامپ از برجام، اکنون موقعیت